

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 13Csp/29/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121201535
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Revický
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8121201535.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom Mgr. Petrom Revickým v právnej veci žalobcu: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. X, XXX XX E., zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a o primerané finančné zadostučinenie vo výške 2.985,37 Eur, takto

rozhodol:

Určuje, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o úvere dostupná pôžička, č. 2574136710, zo dňa 19.11.2010, je bezúročný a bez poplatkov.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 50,- Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

Žalobkyňa má nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100 % vychádzajúc z prisúdenej sumy s tým, že o ich výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu 22.2.2021 sa žalobkyňa domáhala, aby súd vydal rozsudok ktorým by určil, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o úvere dostupná pôžička, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 19.11.2010, je bezúročný a bez poplatkov, a zároveň rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť jej primerané finančné zadostučinenie vo výške 2.985,37 Eur a náhradu trov konania.

2.1. Žalobu odôvodnila tým, že s právnym predchodcom žalovaného, E. F., D., uzatvorila Zmluvu o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 19.11.2010 s tým, že predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 2.500,- Eur, ktorý sa zaviazala zaplatiť v 40 mesačných splátkach vo výške 89,29 Eur, s konečnou splatnosťou úveru 19.3.2014, pričom v úverovej zmluve bola uvedená ročná úroková sadzba vo výške 19,50%, RPMN vo výške 21,34% a priemerná RPMN vo výške 20,88 %. Dodala, že doposiaľ na predmetný úver uhradila sumu vo výške 2.375,82 Eur, a že pôvodný veriteľ, E. F., D., postúpila pohľadávku dňa 9.2.2017 na žalovaného s tým, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, ktorú uzatvorila ako spotrebiteľka s právnym predchodcom žalovaného, dodávateľom finančnej služby.

2.2. Vo vzťahu k určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov žalobkyňa uviedla, že vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať náležitosti podľa § 9 ods. 2/ zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy (ďalej len „ZoSU“), konkrétne okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať:

- druh spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. a/ ZoSU),
- dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/ ZoSU),
- ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov (§ 9 ods. 2 písm. j/ ZoSU).

Žalobkyňa uviedla, že úverová zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/, f/ a j/ ZoSU a poukázala na ust. § 11 ods. 1 ZoSu o tom, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva nemá tam uvedené náležitosti.

Žalobkyňa dodala, že úverová zmluva neobsahuje správny údaj o výške RPMN, ktorý je v zmluve uvedený vo výške 21,34 % s tým, že hodnota RPMN sa vypočítava zo vzorca na výpočet RPMN, a správna výška RPMN podľa oficiálnej internetovej kalkulačky Ministerstva financií SR, z Portálu finančnej osvetly a ochrany spotrebiteľa MF SR, ktorá vyžaduje aj zadanie dátumu uzatvorenia úverovej zmluvy, je 24,32 %.

Ďalej žalobkyňa uviedla, že v úverovej zmluve je tiež uvedená nesprávne celková výška nákladov 911,28 Eur s tým, že celková výška nákladov predstavuje rozdiel medzi sumou, ktorú má spotrebiteľ na úver skutočne zaplatiť (výška mesačnej splátky x počet splátok), čo predstavuje v danom prípade sumu 3.571,60 Eur (89,29 eura x 40) a výškou poskytnutého úveru (2.500,- eur). Skutočná celková výška nákladov je preto správne 1.071,60 eura (3.571,60 eura – 2.500,- eur = 1.071,60 eura).

Žalobca uzavrel, že na predmetný úver zaplatil sumu 3.578,89 Eur a že pri poskytnutom úvere 2.000,- Eur sa teda žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil o sumu 1.578,89 Eur s tým, že o tom, že sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil, sa dozvedel od združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, k čomu predložil prehlásenie tohto združenia zo dňa 18.3.2020 (o tom, že ho informovali o tom, že zmluva je podľa ich názoru bezúročnou a bez poplatkovou, a že došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane veriteľa).

2.3. Vo vzťahu k časti týkajúcej sa primeraného finančného zadostučinenia žalobkyňa v žalobe citoval ust. § 3 ods. 5 a § 4 ods. 2 písm. b) zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a uviedla, že primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy, a zároveň má mať aj funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohatenie spotrebiteľa vo výške priznaného PFZ proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ podstúpil súdne konanie, v ktorom bol ako spotrebiteľ na súde úspešný. Poukázala na to, že slovo primeraný má viacero synonym a jedným z nich je slovo spravodlivý. Výška PFZ preto podľa nej nemôže mať len symbolický význam, nakoľko PFZ len v symbolickej výške nemôže byť ani primeraným ani spravodlivým. Dala do pozornosti, že na rozdiel od iných inštitútov finančného zadostučinenia existujúcich v právnom poriadku SR (napr. ochrana osobnosti), v ktorých sa na prvé miesto kladie morálne zadostučinenie a finančná satisfakcia slúži len na dovŕšenie nápravy, tak pri inštitúte PFZ je podľa neho možné zadostučinenie len v peňažnej forme ako jediného prostriedku, na jednej strane postihu nečestného dodávateľa a na druhej strane je PFZ odmenou spotrebiteľa za úspech na súde v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to podľa žalobcu možné len priznaním PFZ v takej výške, aby mala nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo PFZ priznané v symbolickej výške spĺňať nemôže. Aj keď výška PFZ sa nedokazuje a súd ju stanovuje voľnou úvahou, tak kritéria, z ktorých by mala voľná úvaha vychádzať, vyplývajú z intenzity porušenia spotrebiteľského práva zo strany dodávateľa. Uzavrela, že PFZ požaduje vo výške 2.985,37 Eur, ktorá pozostáva zo sumy, ktorú žalovaný voči nej eviduje ako dlžnú sumu (k čomu priložila list žalovaného zo dňa 14.3.2019 s oznámením žalovaného o aktuálnom zostatku pohľadávky s návrhom na uzatvorenie splátkového kalendára). Žiadne ďalšie skutkové tvrdenia na odôvodnenie uplatneného nároku (najmä jeho výšky) žalobkyňa (zastúpená advokátom - viď aj § 291 ods. 3 CSP) v žalobe neuviedla.

3.1. Žalovaný vo vojnom písomnom vyjadrení so žalobou nesúhlasil s tým, že zmluva o úvere spĺňa všetky náležitosti, že žalobca je tým, ktorý sám viacnásobne porušil zmluvné ustanovenia a neuhradil ani len istinu poskytnutého úveru (ku dňu vyjadrenia uhradil sumu 2.499,77 Eur), a že spôsob výpočtu požadovanej výšky primeraného finančného zadostučinenia nie je zo strany žalobcu nijakým spôsobom bližšie špecifikovaný a ani zdôvodnený.

3.2. V súvislosti s určením, že úver je bezúročný a bez poplatkov sa žalovaný vyjadril vo vzťahu k jednotlivým vytkaným náležitostiam zmluvy o úvere.

K argumentácii žalobcu ohľadom údajov o RPMN a celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť žalovaný uviedol, že žalovaný (pozn. súdu: zrejme žalobkyňa) sa zaviazala splatiť poskytnutý úver v 40 mesačných splátkach vo výške 89,29 Eur s tým, že mesačná splátka pozostávala zo splátky istiny a úroku vo výške 86,- Eur a z poplatku za poistenie úveru vo výške 3,29 Eur, ktorého výška bola určená v zmysle Sadzobníka poplatkov. Žalovaný tvrdil, že v danom prípade išlo o dobrovoľné poistenie vo forme doplnkovej služby, ktoré sa s poukazom na ust. § 2 písm. g) ZoSU do celkových nákladov úveru nezapočítava, nakoľko do celkových nákladov sa poplatok za poistenie započíta, len ak je poistenie povinné na získanie úveru, resp. na získanie za ponúkaných podmienok. V prípade tejto zmluvy o úvere nebol poplatok za poistenie zarátaný do celkových nákladov, nakoľko žalovaný (pozn. súdu: zrejme žalobkyňa) uzavrel zmluvu o poskytnutí doplnkovej služby poistenia úveru, pričom táto nebola podmienkou na získanie úveru alebo získanie za ponúkaných podmienok. Uviedol, že posledná splátka úveru je v nižšej hodnote (49,78 Eur), a na základe uvedeného je zrejmé, že celkové náklady na úver boli vo výške 903,78 Eur ($39 \times 86,- + 49,78 = 3.403,78 - 2.500,- = 903,78$ Eur), nie 1.071,60 Eur, ako to nesprávne uviedol žalobca.

3.3. Vo vzťahu k časti týkajúcej sa primeraného finančného zadosťučinenia žalovaný uviedol, že žalobca je tým, ktorý sám viacnásobne porušil zmluvné ustanovenia, ignoroval výzvy a upomienky, pričom z jeho strany do predčasného zosplatnenia pohľadávky nebola uhradená ani len istina poskytnutého úveru. Ďalej žalovaný uviedol, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia je nevyhnutné chápať ako prostriedok nápravy závadného stavu takej intenzity a takeho trvania, ktorý je objektívne spôsobilý spôsobiť spotrebiteľovi ujmu s tým, že uvedený stav je nevyhnutné skúmať z hľadiska všetkých okolností, ktoré viedli k jeho vzniku.

Dodal, že žalobca v konaní nepreukázal ani nevysvetlil, v čom má primeranosť finančného zadosťučinenia spočívať a na základe čoho sa uvedeného nároku domáha, a uzavrel, že žalobcom požadovaná výška finančného zadosťučinenia nezodpovedá požiadavke všeobecnej spravodlivosti a nebola ani náležitým spôsobom odôvodnená. Žalobu navrhol zamietnuť.

4. V replike k písomnému vyjadreniu žalovaného (v súvislosti s tvrdeniami žalovanej, že v zmluve je uvedená správne celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a RPMN bez poistného), že vzhľadom na formulár zmluvy o úvere dostupná pôžička zo dňa 19.11.2010 žiadnym spôsobom jej nebola daná možnosť odmietnuť poistenie úveru s tým, že proklamačne v časti 2 zmluvy je obsiahnuté ustanovenie, podľa ktorého žiada o poistenie schopnosti splácať, poistenie úveru bolo povinné pre jeho poskytnutie, a teda vstupuje do celkových nákladov a celkovej čiastky, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť. Dodala, že zmluva obsahuje len jeden údaj o výške mesačnej splátky, a to 89,29 Eur, a z jej znenia ani nevie zistiť sumy, ktoré uvádza žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe.

Ohľadom celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, žalobkyňa ďalej uviedla, že žalovaný používa termín, ktorý zákon ani smernica nepozná, pretože tieto vyžadujú jednak celkovú výšku úveru a zároveň celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Žalobkyňa poukázala na to, že zmluva v súdnej veci obsahuje výšku úveru, ale neobsahuje celkovú čiastku, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť s tým, že zmluva obsahuje len text, že celková čiastka úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom. Podľa žalobkyne má ísť o údaj už vypočítaný na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy, a nielen obsahujúci aritmetický postup, ako sa dá tento údaj vypočítať, čo podľa nej vyplýva, a to priamo vo vzťahu k právnej predchodkyňi žalovaného, napr. z rozsudkov Krajského súdu Prešov, sp. zn. 19Co/23/2019 z 30.5.2019, sp. zn. 20Co/67/2019, z 30.7.2019, sp. zn. 5Co/154/2018 z 12.2.2019.

V súvislosti s primeraným finančným zadosťučinením žalobkyňa uviedla, že určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru vo výroku rozhodnutia súdu je následkom porušenia povinnosti zo strany žalovaného, a vzhľadom na charakter a stupeň porušenia práv a povinností daných spotrebiteľskými právnymi normami považuje uplatnenú výšku primeraného finančného zadosťučinenia za adekvátnu. Dodala, že aj bez stanovenia kritérií výšky PFZ treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi, a jednak ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite, a ak sa dopustí, tak nesie riziko neúspechu a sankcie vo forme PFZ.

5. V duplike k vyjadreniu žalobkyne žalovaný na svojom stanovisku zotrval. V súvislosti s celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, žalovaný uviedol, že v žiadosti o úver, ktorá je uvedená v článku 2 zmluvy o úvere, žalobca požiadal o doplnkovú službu k úveru, a to o základný súbor poistenia s tým, že žalobca mal možnosť „zaškrtnutia“/výberu formy poistenia, resp. možnosť rozhodnutia o poistenie spotrebiteľského úveru nepožiadať.

V súvislosti s primeraným finančným zadosťučinením uviedol, že je potrebné vychádzať z podstaty tohto pojmu s tým, že zadosťučinenie je nárokom, ktorým sa reparujú ujmy nemateriálnej povahy, a nie je možné preto pri rozhodovaní o ňom brať zreteľ na materiálne prvky. Vznesený nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia nie je preto podľa neho relevantný. Žalobu navrhol zamietnuť.

6. Na prejednanie veci bolo nariadené pojednávanie, na ktoré sa strana žalovaného neustanovila, svoju neúčast' však ospravedlnila, a preto súd vec prejednal v jej neprítomnosti, a prihliadol pritom na obsah spisu a vykonané dôkazy, avšak len v rozsahu včasných a konkrétnych skutkových tvrdení strán sporu.

7. Podľa Čl. 3 ods. 2 CSP výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovoľávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

8. Podľa Čl. 5 CSP zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. Súd môže v rozsahu ustanovenom v tomto zákone odmietnuť a sankcionovať procesné úkony, ktoré celkom zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, alebo vedú k nedôvodným prieťahom v konaní.

9. Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

10. Podľa § 153 ods. 1 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

11. Podľa § 215 ods. 1 a 2 CSP súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu. Skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona.

12. „Všeobecné, vágne a paušálne tvrdenia žalobcu neumožňujú súdu ich vecné preskúmanie a nie sú spôsobilé byť predmetom dokazovania. Takéto nesubstancované prejavy žalobcu súd v konaní legitímne opomenie a nevykonáva vo vzťahu k ich pravdivosti žiadne dokazovanie.“ (in: Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 670. + ďalej podrobnejšie vid' aj nižšie).

13. Súd sa oboznámil so žalobou a všetkými prostriedkami procesného útoku a obrany, ktoré strany sporu počas konania uplatnili, vykonal dokazovanie všetkými predloženými listinnými dôkazmi, ktorých odpis bol stranám sporu v priebehu konania doručený (§ 204 CSP), a na základe zhodných (resp. riadne a včas konkrétne nepopretých) tvrdení rozhodujúcich skutočností (§ 132 ods. 1, § 151 a § 186 ods. 2 CSP) a vykonaných dôkazov zistil tento podstatný skutkový stav:

14. Podľa nespochybných tvrdení žalobkyne s právnym predchodcom žalovaného, E. F., D. uzatvorila spotrebiteľskú zmluvu, a to zmluvu o úvere dostupná pôžička G. XXXXXXXXXXXX zo dňa 19.11.2010 s údajmi uvedenými v žalobe, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 2.500,- Eur, ktorý sa zaviazala zaplatiť v 40 mesačných splátkach vo výške 89,29 Eur, s konečnou splatnosťou úveru 19.3.2014, pričom v úverovej zmluve bola uvedená ročná úroková sadzba vo výške 19,50%, RPMN vo výške 21,34% a priemerná RPMN vo výške 20,88 %. Na tento úver uhradila žalobkyňa minimálne sumu vo výške 2.375,82 Eur, ako to uviedla v žalobe, resp. sumu 2.499,77 Eur, ako to vo svojom vyjadrení uviedol žalovaný, z čoho vyplýva, že poskytnuté peňažné prostriedky, okrem úrokov, ešte úplne vrátené neboli. Pôvodný veriteľ, E. F., D., pritom svoju pohľadávku voči žalobkyňi dňa 9.2.2017 postúpila na žalovaného, a tento žalobkyňi listom zo dňa 14.3.2019 označeným ako návrh na uzatvorenie splátkového kalendára (č.l. 10 spisu) oznámil, že aktuálny zostatok pohľadávky predstavuje sumu

2.985,37 Eur, a že týmto jej ponúka možnosť postupného splácania dlhu prostredníctvom splátkového kalendára na dlhšie časové obdobie s tým, aby ho pre uzatvorenie dohody kontaktovala písomne, telefonicky, e-mailom, prípadne kontaktným formulárom prostredníctvom v tomto liste uvedených údajov.

15. Nebolo sporné, že v zmluve o úvere je uvedený údaj o RPMN vo výške 21,34% a celkovej výške nákladov 911,28 Eur, avšak žalobkyňa tvrdila, že správna výška RPMN je 24,32% a že skutočná celková výška nákladov je 1.071,60 Eur, pričom podľa obsahu žaloby vychádzala z toho, že celková výška nákladov predstavuje rozdiel medzi sumou, ktorú mal spotrebiteľ na úver zaplatiť (ktorú počítal ako súčin výšky mesačnej splátky a počtu splátok: 89,29 Eur x 40 = 3.571,60 Eur) a výškou poskytnutého úveru (2.500,- Eur). Z vyjadrenia žalovaného, ktorý s tým nesúhlasil, však vyplýva, že tento pri výpočte RPMN a celkovej výšky nákladov v zmluve vychádzal zo sumy 39 splátok po 86,- Eur a poslednej splátky vo výške 49,78 Eur s tým, že do celkových nákladov nemalo byť zahrnuté poisťné, resp. že celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom (pri výpočte RPMN ako aj uvedené v zmluve) sa nemajú vyvodzovať zo súčtu všetkých dohodnutých splátok, ktoré mal spotrebiteľ zaplatiť (resp. súčinu výšky dohodnutých splátok a ich počtu), pretože do týchto bolo zahrnuté aj poisťné, ktoré podľa neho podmienkou uzavretia zmluvy nebolo.

16. Z nepopretých tvrdení žalobkyne (§ 152 ods. 2 CSP) o tom, že jej nebola daná možnosť odmietnuť poisťenie, a najmä predloženej písomnej zmluvy o úvere pritom súd zistil, že táto bola vyhotovená na predtlačenom zmluvnom formulári, že v závere bodu 2. je v písomnej zmluve o úvere uvedený text o tom, že žalobkyňa ako klient žiada o poisťenie schopnosti splácať úver a vyhlasuje, že spĺňa podmienky pre vznik zvoleného súboru poisťenia, avšak na výber (zaškrtnutím príslušného políčka) mala len dve možnosti, a to že ad. 1. „žiadam o základný súbor a spĺňam podmienky“, alebo že ad. 2. „žiadam o komplexný súbor a spĺňam podmienky“. Zo zmluvy o úvere tak vyplýva, že súčasťou zmluvy o úvere bolo aj poisťenie, keďže z jej textu nie je zrejmé, že by mala žalobkyňa reálnu možnosť pôsobenie tohto ustanovenia o poisťení vylúčiť, nakoľko podľa formulára mala na výber len medzi základným a komplexným súborom poisťenia, a poisťenie tak z formulára zmluvy o úvere vylúčiť nemohla. Z uvedeného tak vyplýva, že do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom malo byť nepochybne zahrnuté aj poisťné, keďže spotrebiteľ musel navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok, a pokiaľ tak veriteľ nepostupoval, údaj o celkových nákladoch spotrebiteľa a ani údaj o RPMN z nich vychádzajúci neboli v zmluve o úvere uvedené správne, resp. zmluva o úvere tieto zákonom stanovené údaje vlastne neobsahovala, keďže údaje uvedené v zmluve o úvere neboli uvedené v súlade so zákonom, a teda riadnymi a správnymi údajmi o celkových nákladoch a RPMN v zmysle ZoSU nie sú.

17. Z lustrácie súdneho registra (za účelom vylúčenia procesnej prekážky litispendencie resp. res iudicata) napokon ešte vyšlo najavo (§ 191 ods. 1 CSP), že žalobkyňa si na tunajšom súde svoje nároky voči dodávateľom v pozícii žalobcu (okrem ďalších sporov, kde vystupuje v pozícii žalovaného) uplatňovala, resp. prípadne ešte stále uplatňuje, v takmer 70 samostatných súdnych konaniach (vrátane najmenej 32 rôznych nárokov na primerané finančné zadost'učinenie), z ktorých len tento senát (sudca) rieši danú vec už ako jej piaty spor. Žiadne ďalšie podstatné okolnosti súvisiace s úspešným uplatnením práv žalobkyne voči žalovanému pritom ale už stranami uvedené neboli a ani z predložených dôkazov nevyplývali (súd nezistil).

18. V súvislosti s eventuálnymi úvahami o ďalšom zisťovaní skutkového stavu nad rámec stranami dodaných skutkových tvrdení na vyšetrovacom princípe (v rozpore so zásadou prejednávajúcej), pre občasné zlé skúsenosti s právnym povedomím niektorých účastníkov súdnych konaní, súd už len pre úplnosť pripomína, že v konaní je viazaný žalobným návrhom a obranou, vrátane včas (v nich) uvedených tvrdení rozhodujúcich skutočností, ktoré ich vymedzujú, a dôkazov označených na ich preukázanie, a preto iný skutkový stav resp. iné konkrétne okolnosti a skutočnosti (vrátane ich kvantifikácie), než tie ktoré strany konania vymedzili včas (§ 153 a 154 CSP) uplatnenými prostriedkami procesného útoku a obrany, teda také ktoré žiadna zo strán určite a nezrozumiteľne netvrdila, a vo vzťahu ku ktorým žiadne konkrétne dôkazy nenavrhol, predmetom konania a posudzovania (a teda ani zisťovania a dokazovania) neboli a ani byť nemohli (§ 216 ods. 1 CSP a § 185 ods. 2 CSP). To samozrejme platí aj na prípadné ďalšie neprípustne oneskorené dodatočné dopĺňanie ďalších podstatných skutočností, resp. skutkových tvrdení (§ 153 ods. 1 v spojení s § 149 CSP), ktoré by v zmysle ust. § 140 ods. 2 CSP bolo zmenou žaloby, možnou len so súhlasom súdu a spravidla len vtedy, ak

by sa tým doterajšie výsledky konania (§ 143 ods. 2 CSP) podstatne nezmenili (v odvolacom konaní dokonca absolútne neprípustnou, keďže podľa § 371 CSP meniť žalobu - ktorou je v zmysle ust. § 140 ods. 2 CSP i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe - v odvolacom konaní nemožno), a ani iné novoty (doposiaľ neuplatnené prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, okrem niektorých výnimiek), v odvolacom konaní prípustné nie sú (§ 366 CSP).

19. Zistený skutkový stav súd právne posúdil takto:

I. Určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov

20. Podľa § 497 zák. č. 513/1991 Zb. (ďalej len „Obchodný zákonník“ alebo aj „OBZ“) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

21. Nasledujúce dispozitívne ustanovenia (najmä ust. § 502 a 503 Obchodného zákonníka, od ktorých sa strany v zmysle § 263 ods. 1 OBZ môžu odchyliť) stanovujú výšku úrokov, ich uplatňovanie, ako aj pravidlá splácania a splatnosti úrokov.

22. V prejednávanom prípade je zrejmé, že ide o právny vzťah súvisiaci so zmluvou o úvere, ktorá má v zmysle ust. § 261 ods. 6 OBZ povahu tzv. absolútneho obchodného záväzkového vzťahu spravujúceho sa ustanoveniami tretej časti tohto zákona. Z nespochybnených tvrdení žalobkyne ako i z písomnej zmluvy o úvere však vyplýva, že v danom prípade ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, a právny vzťah (zmluvu) medzi účastníkmi je preto potrebné posúdiť aj podľa zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSU“), ktorý stanovuje špeciálnu úpravu spotrebiteľských úverov.

23. Podľa § 1 ods. 2 ZoSU spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

24. Podľa § 1 ods. 1 ZoSU tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

25. Podľa § 9 ods. 1 ZoSU zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

26. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSU zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka (§ 52 a 60 o spotrebiteľských zmluvách) musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

27. Podľa § 2 písm. i) ZoSU ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

28. Podľa § 2 písm. g) ZoSU celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

29. Podľa § 2 písm. h) ZoSU celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

30. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) a b) ZoSU poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, alebo neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, alebo ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

31. Vychádzajúc z ust. § 497 OBZ zmluva o úvere predpokladá záväzok veriteľa, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a záväzok dlžníka poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Ďalší obsah takéhoto právneho vzťahu (vrátane niektorých otázok týkajúci sa úročenia, úrokov a ich splatnosti) je vo všeobecnosti subsidiárne určený dispozitívnymi normami § 498 a nasl. Obchodného zákonníka (ak strany nedohodnú inak). V prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere (čo je aj tento prípad) však zákon pre vznik práva na úroky a poplatky v zmysle § 9 ods. 2 ZoSU, okrem písomnej formy zmluvy, vyžaduje aj jej ďalšie obligatórne obsahové náležitosti (inak sa podľa § 11 ods. 1 ZoSU poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov).

32. Keďže v danom prípade písomná zmluva o úvere obsahovala nesprávnu ročnú percentuálnu mieru nákladov (do ktorých malo byť zahrnuté aj poistné), ako aj nesprávne uvedenú celkovú čiastku (bez poistného), ktorú mal spotrebiteľ podľa údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy zaplatiť (okrem toho, že bola navyše, tak ako na to správne poukázala aj žalobkyňa, uvedená iba opisne, hoci podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSU mala byť vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy), poskytnutý spotrebiteľský úver sa preto v zmysle ust. § 11 ods. 1 ZoSU považuje za bezúročný a bez poplatkov.

33. Pochybnosti však mal súd o význame a prípustnosti osobitnej žaloby o určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov, ktoré konajúci súd v minulosti už aj viackrát vyslovil a formuloval v niektorých svojich skorších rozhodnutiach vzhľadom na nedostatok naliehavého právneho záujmu na takomto určení s poukazom na to, že takýto spor či otázka sa môže riešiť účelne ako predbežná otázka v prípadných žalobách na plnenie, a to či už zo strany spotrebiteľa alebo dodávateľa s tým, že na jej samostatnom posudzovaní tak nie je naliehavý právny záujem, osobitne v prípadoch ako je aj tento, keď na vymáhanie plnenia zo strany dodávateľa zjavne už dávno uplynuli aj všetky premlčacie doby, a požadované plnenie možno celkom jednoducho odvrátiť aj námietkou premlčania. Tieto rozhodnutia procesného súdu však boli doteraz vždy zrušené s tým, že spotrebiteľ sa môže vždy domáhať určenia úveru za bezúročný a bez poplatkov, a to dokonca bez ohľadu na plynutie času, pričom takúto možnosť formálne zakotvuje aj stále platný právny predpis (§ 11 ods. 4 ZoSU). Navyše posúdeniu úveru za bezúročný a bez poplatkov predstavuje v danom prípade prejudiciálnu otázku, resp. posúdenie základu vo vzťahu k súčasne uplatnenému nároku na primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľa za úspešné uplatnenie porušenia spotrebiteľského práva v súdnom konaní, ktorý je zjavnou podstatou tohto sporu, a ktorého základ tak v tomto konaní aj tak prejednaný byť musí, a preto súd, i vzhľadom na úvahu o tom, že osobitné, hoci i nadbytočné vyjadrenie súdu vo výroku rozsudku o dôvodnosti základu nároku na primerané finančné zadosťučinenie (z dôvodu bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru), podobne ako pri obligatórnom určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky podľa § 298 ods. 2 CSP (ktoré nemá samostatný vplyv na náhradu trov konania), nemôže byť v tomto prípade nikomu na ujmu, a preto žalobe formulačne vyhovel už v tejto časti týkajúcej sa právneho základu uplatneného finančného nároku, a vo výroku rozsudku, spolu s priznaným nárokom na primerané finančné zadosťučinenie, formálne vyslovil zistenú bezúročnosť a bezpoplatkovosť napadnutého úveru.

II. Primerané finančné zadosťučinenie

34. Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa - každý spotrebiteľ má právo na výrobky a služby v bežnej kvalite, uplatnenie reklamácie, náhradu škody, vzdelávanie, informácie, ochranu svojho zdravia, bezpečnosti a ekonomických záujmov a na podávanie podnetov a sťažností orgánom dozoru, dohľadu a kontroly (ďalej len „orgán dozoru“) a obci pri porušení zákonom priznaných práv spotrebiteľa.

35. Podľa § 3 ods. 5 veta prvá a tretia zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa - proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

36. V danom prípade si žalobca, okrem nároku na určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov, uplatnil voči žalovanému súčasne aj právo na primerané finančné zadosťučinenie za to, že na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovených na jeho ochranu.

37. Ako vyplýva z citovaného ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, tento nárok na primerané finančné zadosťučinenie pritom nevzniká spotrebiteľovi (ako dôsledok) za samotné primárne porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi (spotrebiteľského práva), ale až (a len vtedy), keď (spotrebiteľ) na súde úspešne uplatní porušenie tohto práva alebo povinnosti (v súdnom konaní, v ktorom súd vyhodnocuje, resp. by mal vyhodnocovať, aj všetky podmienky takéhoto konania, vrátane jeho významu). Primerané finančné zadosťučinenie podľa tohto ustanovenia tak nie je sankciou za primárne porušenie práva alebo povinnosti, ale len peňažnou satisfakciou či odmenou patriacou spotrebiteľovi za to, že porušenie práva alebo povinnosti musel uplatniť resp. úspešne uplatniť (dokonca až) v súdnom konaní. Z hľadiska sankčného ho tak možno vnímať nanajvýš len ako postih zodpovednej osoby za súvisiaci súdny spor, resp. za to, že mu nezabránila.

38. V tejto súvislosti je totiž potrebné si uvedomiť, že sankcie resp. dôsledky za (samotné) primárne porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi nastávajú automaticky a vyplývajú priamo absolútne (objektívne) z noriem objektívneho práva (zo zákonov), ktoré ich porušenie sankcionujú (napr. neplatnosťou právnych úkonov, nemožnosťou predčasného zosplatnenia úveru, fikciou o bezúročnosti a bez poplatkovosti spotrebiteľského úveru, a za určitých okolností aj z toho vyplývajúcim právom na vydanie bezdôvodného obohatenia, či neplatnosťou neprijateľných zmluvných podmienok, a pod.).

39. Nárok spotrebiteľa na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa teda (na rozdiel od obdobne označených inštitútov napr. pri diskriminácii či odškodnení za nejakú nemajetkovú ujmu) nevzniká už vtedy (preto), že bolo primárne porušené právo alebo povinnosť ustanovené týmto zákonom a osobitnými predpismi, ale až (a len) vtedy, keď spotrebiteľ toto porušenie voči zodpovednej osobe úspešne uplatnil na súde. Z uvedeného by teda malo byť zrejmé, že toto primerané finančné zadosťučinenie nemá mať povahu sankcie za primárne porušenie spotrebiteľského práva, keďže nie je konštruované za jeho primárne porušenie (nárok naň nevzniká za prvotné porušenie práva alebo povinnosti zodpovednou osobou), ale len, tak ako to výslovne vyplýva aj z jeho označenia, povahu zadosťučinenia (odmeny) za aktivitu spotrebiteľa a jeho úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti v súdnom konaní.

Keďže tento nárok pritom vzniká až dodatočne po prvotnom porušení, a to výlučne v závislosti od následnej aktivity spotrebiteľa (či porušenie práva alebo povinnosti uplatní na súde), napr. zrejme najmä ak zodpovedná osoba nevyhovie jeho (oprávnenej) „reklamácií“, resp. požiadavke, alebo vyvíja aktivity, pre ktoré spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti na súde, preto aj pri určení jeho primeranej výšky by sa tak malo zohľadňovať zjavne najmä (už len) okolnosti po primárnom porušení a následné konanie zodpovednej osoby a jej dodatočný postoj a reakcia k záujmom spotrebiteľa, a teda či sa následne v súvislosti s tým chovala tak, aby k súdnemu sporu ďalej prípadne už ani vôbec nemuselo dôjsť (a spotrebiteľ nemusel svoje práva uplatňovať alebo brániť v súdnom konaní). Spotrebiteľ tak teda v tomto nemá právo na vymáhanie a inkasovanie akejkoľvek sankcie za primárne porušenie práva, ale len na primerané finančné zadosťučinenie za následné úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti v súdnom konaní.

40. „Vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia, jazykovo-gramatického výkladu predmetnej právnej normy a toho, že ak nie sú závažné dôvody pre to, aby bol slovnému textu daný iný význam, má sa výrazom použitým v právnej norme prisúdiť taký význam, aký má v zmysle právneho jazyka, je potrebné konštatovať, že úspešným uplatnením práva spotrebiteľa je daný základ pre priznanie finančného zadosťučinenia.“ (rozsudok KS v Prešove, sp. zn. 9CoCsp/49/2020 z 25.3.2021).

41. „Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie

Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje.“ (rozsudok NS SR, sp. zn. 6Cdo/127/2017 z 30.1.2019).

42. Uplatnením práva pritom podľa prevažujúcej súdnej praxe nemožno rozumieť vždy (výlučne) iba podanie žaloby spotrebiteľom, ale výnimočne je takým aj účinná obrana (aktivita) spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa (porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30.11.2017 sp.zn. 20Co/192/2016, a obdobne uznesenie Krajského súdu v Prešove z 10.4.2018 sp.zn. 17Co/17/2018).

43. Pokiaľ by pritom išlo, v súvislosti s otázkou momentu vzniku tohto nároku spotrebiteľa (na primerané finančné zadosťučinenie za úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi na súde), o prípadný poukaz na to, že o tomto porušení jeho spotrebiteľského práva ešte nebolo (v tomto konaní) rozhodnuté právoplatne, tak súd poukazuje na to, že ad 1. z ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa nevyplýva, že by mal spotrebiteľovi tento nárok vzniknúť až právoplatnosťou rozhodnutia súdu (o porušení práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi), ale vymedzuje ho naopak iba úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde – pričom pod uplatnením porušenia práva alebo povinnosti na súde sa rozumie už podanie žaloby na ich ochranu na súde, a jej úspešnosť, podobne ako v súvislosti s posudzovaním otázky náhrady trov konania, súd posudzuje (bezprostredne po prerokovaní jej obsahu a vyjadrení protistrany, resp. na základe všetkých riadne a včas uplatnených prostriedkov procesného útoku a obrany) a vie vyhodnotiť pri vyhlásení rozsudku, pre ktorý je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia (§ 217 ods. 1 CSP), pričom

ad 2. opačný výklad, podľa ktorého pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie za úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti, ktoré protistrana popiera, by bolo potrebné počkať na právoplatnosť rozhodnutia o tomto porušení spotrebiteľského práva, ktoré je inak, okrem súvisiaceho nároku na primerané finančné zadosťučinenie, jediným predmetom tohto konania, s ktorým tvorí jeden logický súvisiaci celok, a voči ktorému sa žalovaný v prípadnom odvolacom konaní môže brániť komplexne, by bol v rozpore so zásadou hospodárnosti a zrejším účelom tohto ustanovenia, ktorým bolo nepochybne zakotvenie priameho nároku spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie (odmenu) za jeho aktivitu a úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti v súdnom konaní, ako aj viesť dodávateľa k čo najskoršiemu a najhospodárnejšiemu ukončeniu neželaného stavu (sporu) bez toho, aby bolo potrebné umelo rozmnožovať počet samostatných súvisiacich súdnom konaní.

44. Súd pritom poukazuje aj na bod 15. odôvodnenia uznesenia NS SR sp. zn. 1Cdo/107/2021 zo dňa 28.2.2023, v ktorom tento uviedol, že „Nevylučuje sa ani možnosť, že by sa spotrebiteľ domáhal jednou žalobou súčasne ochrany svojho práva a priznania finančného zadosťučinenia.“

45. Rovnako tak by neobstála ani prípadná obrana žalovaného, že dotknutá zmluva bola uzavretá medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného, spoločnosťou E. F., D. ako veriteľom, teda že žalovaný nebol účastníkom úverového vzťahu, a nemohol sa tak dopustiť porušenia práv žalobcu, nakoľko žalovaný si ako postupník pred nadobudnutím postúpenej pohľadávky mohol a mal pred preveriť uplatňovanú pohľadávku a jej podklady, a nemal jej tak zasielať listiny o tom, že voči nej eviduje dlh v nedôvodnej výške, a vo vzťahu k žalobkyňi tak nepochybne predstavuje zodpovedný subjekt, voči ktorému si spotrebiteľ na súde úspešne uplatnil porušenie práva resp. povinností ustanovených osobitnými predpismi. Právny základ nároku spotrebiteľa voči nemu na finančné zadosťučinenie za to podľa § 3 ods. 5 cit. zákona tak bol daný, a zostávalo určiť už len jeho (primeranú) výšku.

46. V prejednávanej veci je z výsledku tohto konania zrejmé, že žalobca ako spotrebiteľ v tomto konaní úspešne uplatnil na súde právo na určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov, keď súd jeho žalobe vo vzťahu k tomuto nároku z dôvodov uvedených v bode 32. tohto odôvodnenia vyhovel, čím bolo zároveň vymedzené jeho úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti (ustanovenej osobitným predpisom) ako spotrebiteľa v tomto súdnom konaní, právny základ jeho nároku na finančné zadosťučinenie za to tak bol daný, a zostávalo určiť už len jeho (primeranú) výšku.

47. Ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa „pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na

všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.“ (rozsudok NS SR, sp. zn. 6Cdo/127/2017 z 30.1.2019). Vzhľadom na základ tohto nároku by pritom malo byť zrejme, že keďže má ísť o primerané finančné zadosťučinenie pre spotrebiteľa za jeho úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti na súde, mali by to teda byť všetky okolnosti súvisiace najmä bezprostredne s týmto uplatnením (a jeho dôvodmi).

48. „Pri stanovení výšky treba vychádzať zo závažnosti porušenia práv, povinností, z okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práv, povinností. Inštitút premeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.

Kritériom kvantifikácie nároku by mali byť najmä okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Konkrétna výška priznaného finančného zadosťučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti.“ (rozsudok KS v Prešove, sp. zn. 17CoCsp/32/2020 z 29.9.2020).

49. „Ide o prostriedok satisfakčný, vykazujúci však aj sankčnú povahu, keďže dôsledkom zaplatenia zadosťučinenia je úbytok v majetkových aktívach osoby, ktorá právo porušila. Táto sankčná stránka u finančného zadosťučinenia má však len vedľajší dôsledok, nakoľko na účely represie slúžia iné odvetvia práva, administratívne a trestné právo, civilné právo má za cieľ „len“ kompenzáciu osoby, ktorej sa má zadosťučinenie poskytnúť. Ako uviedol Najvyšší súd Českej republiky v rozhodnutí 30Cdo/3936/2010 z 15.12.2011, t.j. v čase zhody medzi českou a slovenskou civilnou úpravou v Občianskom zákonníku, inštitút tzv. punitive alebo exemplary damages nekompenzačného odškodnenia exemplárnej alebo represívnej povahy nemá v českom práve oporu.“ (uznesenie KS v Prešove, sp. zn. 9CoCsp/29/2020 z 30.7.2020).

50. Procesný súd k tomu poukazuje tiež na skutočnú funkciu civilného sporového konania v spravodlivom súdnom konaní, v ktorom sa má ochrana poskytovať primeraným spôsobom. „Jeho účelom je poskytovanie ochrany porušeným alebo ohrozeným skutočným subjektívnym hmotným právum a právom chráneným zájmom. V súlade s týmto vymenovaním účelu civilného procesu nejsou situace, na něž Ústavní soud již v minulosti upozorňoval, kdy se civilní řízení vede nikoliv kvůli věci samé, ale kvůli částce, která může být přiznána na náhradě nákladů řízení [nález ze dne 14. 9. 2011 sp. zn. I. ÚS 3698/10 (N 160/62 SbNU 395)]. Nelze připustit, aby civilní soudní řízení bylo odtrženo od jeho skutečného společenského poslání a aby se místo poskytování ochrany stalo výlučně nástrojem sloužícím k vytváření snadného a nijak neodůvodněného zisku na úkor protistrany. I pro náklady řízení tedy platí obecná myšlenka, kterou zdejší soud vyslovil již v nálezu ze dne 20. 6. 2011 sp. zn. I. ÚS 329/08 (N 118/61 SbNU 717): "Jednotlivé instituty občanského soudního řádu a jiných procesních předpisů je proto nutno upravit a úpravu interpretovat a aplikovat tak, aby - při zachování ostatních základních principů a východisek civilního procesu - odpovídaly takto vymezené ochranné funkci civilního práva procesního.". Nebude-li civilní proces ochrannou funkci plnit, ztrácí tím jeho existence jakékoli společenské opodstatnění. ... (32.) Ústavní soud považuje rovněž za důležité vyjádřit se k námitce (stěžovatelky) vytykající soudům podporu porušování práva v bagatelních věcech bez jakýchkoliv citelnějších následků. K tomu je nutno v první řadě zdůraznit, že v každém řízení - tedy i v řízeních bagatelní povahy - musí být zaručeno právo na spravedlivý proces všem účastníkům. Ani procesní straně, která je z hmotněprávního hlediska v právu, nelze proto tolerovat, zneužívá-li své subjektivní procesní právo, nadto k újmě protistrany. Nelze souhlasit ani s poukazem stěžovatelky na absenci "citelnějších následků". Jedním z ústavních principů, na nichž je každý právní stát vybudován, je princip právní jistoty. Tento princip má řadu rozmanitých aspektů; pro oblast sankcionování protiprávního jednání z něj vyplývá, že každý, kdo se takového jednání dopustil, se může spoléhat na to, že takové jednání bude postiženo sankcí, ovšem sankcí, kterou zákon za toto protiprávní jednání předpokládá, a nikoliv sankcí zákonem nepředvídanou (viz Knapp, V. Teorie práva. Praha: C. H. Beck, 1995, s. 205). Nestačí ovšem, že sankci předpokládá zákon; sankce totiž musí být přiměřená protiprávnímu jednání, které jí má být postiženo. Neúměrné zvyšování sankcí četnost protiprávního jednání nejen nesnižuje, ale naopak s sebou může nést další negativní důsledky (Op. cit., s. 36-37)" (z nálezu Ústavního soudu ČR z 25.7.2012 sp. zn. I.ÚS 988/12, v ktorom bol členom senátu prof. Holländer).

51. Pokiaľ pritom ide o všetky okolnosti daného prípadu, ktoré by mal súd zohľadňovať pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia, súd pripomína, že v návrhovom konaní je výlučne na

žalobcovi a jeho zodpovednosti čoho (akého práva) a na základe akých skutočností sa v súdnom konaní domáha. V zmysle ustanovenia § 132 ods. 1 CSP musí žalobca v žalobe uviesť pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, ktoré odôvodňujú uplatnený nárok (povinnosť tvrdenia), teda vymedziť skutkové okolnosti, ktoré majú byť podkladom rozhodnutia, označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (dôkazná povinnosť), a uviesť žalobný návrh. Žalobným návrhom je súd viazaný. Žalobca teda procesne zodpovedá za to čo a prečo žaluje, a za výber a formuláciu procesných prostriedkov. Je preto zásadne vecou toho, kto navrhuje začatie konania, aby žalobu prispôbil po stránke formulačnej a obsahovej § 132 ods. 1 CSP. Podľa § 132 ods. 2 CSP opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Podľa § 150 ods. 1 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

52. V sporovom konaní, ktoré je ovládané dispozičnou zásadou, platí, že súd je viazaný žalobou. Nárok uplatnený žalobou je charakterizovaný opísaním skutkových okolností, ktorými žalobca svoj nárok odôvodňuje, a skutkovým základom opísaným v žalobe v spojení so žalobným petítom je potom vymedzený základ nároku uplatneného žalobou, ktorý je predmetom konania. Rozhodujúcimi skutočnosťami sa rozumejú (všetky) údaje, ktoré sú celkovo nutné k tomu, aby bolo jasné, o čom a na akom základe má súd rozhodnúť, a ktoré, ak budú preukázané, umožňujú žalobe vyhovieť (porovnaj tiež napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 23. januára 2002, sp. zn. 25 Cdo 643/2000, in Soubor rozhodnutí Nejvyššího soudu, nakladateľstvo C.H.Beck, zväzok 13, publ. pod označením C 962).

53. Uvedené závery pritom vyplývajú aj z komentovanej odbornej literatúry, podľa ktorej „základnú procesnú povinnosť sporových strán predstavuje povinnosť substancovať všetky podstatné a rozhodujúce skutkové okolnosti, z ktorých vyvodzujú svoju procesnú taktiku (útok alebo obranu). V sociálnej koncepcii civilného procesu sa povinnosť tvrdenia prejavuje ako povinnosť pravdivo a úplne opísať všetky rozhodujúce skutkové okolnosti prípadu. Nedodržanie tejto povinnosti vedie k neuneseniu bremena tvrdenia v civilnom spore. Následkom je tak opätovne strata sporu pre neunesenie konkrétneho procesného bremena. Ak teda súd procesnú stranu „pristihne“ pri porušení povinnosti tvrdenia, je v rámci tzv. materiálneho vedenia sporu oprávnený a povinný k tejto skutočnosti prihliadnuť a vyhodnotiť ju v komplexe s inými procesnými povinnosťami a bremenami pri rozhodovaní sporu. ... Súd teda in concreto prihliadne i na nedodržanie procesnej povinnosti relevantne substancovať rozhodujúce skutkové tvrdenia (t.j. substancovať ich pravdivo a úplne)“ (in: Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarčinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 50). „Všeobecné, vágne a paušálne tvrdenia žalobcu neumožňujú súdu ich vecné preskúmanie a nie sú spôsobilé byť predmetom dokazovania. Takéto nesubstancované prejavy žalobcu súd v konaní legitímne opomenie a nevykonáva vo vzťahu k ich pravdivosti žiadne dokazovanie. ... žalovanému musí byť umožnené vyjadriť sa k všetkým tvrdeným skutočnostiam a vykonaným dôkazom. Toto svoje právo nemôže žalovaný efektívne realizovať v prípade neurčitého skutkového tvrdenia, ktoré samo o sebe vylučuje vysvetlenie alebo relevantnú reakciu, pri zachovaní náležitej miery vecnosti a zrozumiteľnosti. Pokiaľ samotná žaloba nevykazuje vady, pre ktoré by ju súd odmietol v zmysle § 129 ods. 3 CSP, nie je osobitne procesne sankcionované to, že žalobca nedostatočne substancoval svoje skutkové tvrdenia, resp. že sú jeho skutkové tvrdenia neúplné alebo neurčité. Tieto okolnosti sa však prejavujú v ďalšom procesnom postupe súdu (napr. nevykonanie dôkazu, neúplne zistený skutkový stav a pod.) a v jeho konečnom rozhodnutí (zamietnutie žaloby, prípadne zastavenie konania), za čo nesie plnú zodpovednosť procesne neaktívny žalobca. V záujme jeho vlastného procesného úspechu vyžaduje sporové konanie od žalobcu adekvátnu mieru vigilancie a diligencie, teda bdelosti a dôslednosti“ (in: tamtiež, s. 670). „Primárne by všetky relevantné a rozhodujúce skutkové tvrdenia žalobcu mali byť uvedené v žalobe a relevantné a rozhodujúce skutkové tvrdenia žalovaného v jeho vyjadrení k žalobe, resp. v replike a duplike (pozri § 167 a komentár k nemu). Súd môže dať stranám možnosť riadne splniť povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť aj dodatočne, tento postup je však na úvahe súdu ... Kruciálny rozdiel medzi sporom a mimosporom spočíva v tom, že zatiaľ čo v mimospore je zistenie všetkých podstatných skutočností povinnosťou súdu, a to dokonca bez ohľadu na (ne)aktivitu účastníkov konania (vyšetrovací princíp) a rozhodnutie vo veci samej možno vydať až vtedy, keď budú všetky relevantné skutočnosti zistené (princíp materiálnej pravdy), v klasickom spore (na tomto mieste odhliadneme od odlišností sporov s ochranou slabšej strany) je uvedenie a preukázanie relevantných skutočností povinnosťou a zodpovednosťou sporových strán za minimálnej procesnej aktivity súdu a vec je „zrelá“ na meritórne rozhodnutie nie až vtedy, keď boli všetky relevantné skutočnosti preukázané, ale už v momente, keď niektorá zo sporových strán prestala (resp. premeškala príležitosť) „posúvať“ spor k ďalším skutkovým zisteniam.“ Pokiaľ ide o rozsah skutkového základu meritórneho rozhodnutia

v sporovom procese táto literatúra ďalej tiež uvádza, že „v klasickom sporovom konaní súd nevystupuje v pozícii aktívneho vyšetrovateľa, ale v pozícii arbitra, ktorý zistí skutkový stav len z komponentov (pozri aj ďalší výklad), ktoré do konania dodali sporové strany. Úlohou súdu teda nie je aktívne vyhľadávať skutkové zistenia a snažiť sa o poznanie „objektívnej“, či „materiálnej“ pravdy, ale zisťovať skutkový stav v miere primeranej procesnej aktivite sporových strán. Bez tejto aktivity strán súd v zisťovaní skutkového stavu nepokračuje – uzavrie proces skutkového základu pre meritórne rozhodnutie a vec rozhodne“ (tamtiež, s. 796).

54. V danom prípade pritom žalobkyňa svoj nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnila len poukazom na svoj návrh na určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov. Žiadne konkrétne okolnosti, ktoré by bližšie odôvodňovali ňou uplatnenú výšku zadosťučinenia, okrem poukazu na výšku sumy, ktorú voči nej žalovaný evidoval ako dlh, však neuviedla. Žalobkyňa neuviedla žiadne bližšie okolnosti predchádzajúce uplatneniu jej práva na súde, zohľadňujúce napr. jej neúspešnú reklamáciu alebo predsúdne upozornenie na porušenie práva, ktoré by osobitne zvyrazňovali potrebu podania žaloby (že žalovaný pred súdnym konaním nedbal na jej výhrady), pre ktoré podala žalobu, resp. svoje práva bola nútená brániť v súdnom konaní (podaním žaloby), a ani či konanie žalovaného a následné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti na súde viedlo k vzniku aj iných negatívnych dôsledkov v jej súkromnom a spoločenskom živote. „Takýmito negatívnymi dôsledkami resp. nepriaznivými okolnosťami prípadu, ktoré by mohli vzniknúť v súvislosti s nekalým konaním žalovaného je napr. vznik nepriaznivej majetkovej a sociálnej situácie v konkrétnom čase, odkázanosť na iných alebo psychická záťaž a pod.“ (rozsudok KS v Prešove, sp. zn. 17CoCsp/32/2020 z 29.9.2020). Zvýšená odmeňujúca funkcia zadosťučinenia pre spotrebiteľa (za to, že sa pustil do sporu so žalovaným) by mohla vystupovať do popredia napr. najmä vtedy, ak by žalobkyňa tvrdila, že zodpovedná osoba pred podaním žaloby odmietla akceptovať jej (oprávnené) výhrady (prípadne reklamáciu), spoliehajúc sa možno na to (bez hrozby osobitného negatívneho následku), že spotrebiteľ pre obtiaže nebude uplatňovať svoje práva na súde (skúsime, či nám to „neprejde“), a ak jej to (zodpovednej osobe) aj neprejde, nebude to mať pre ňu citeľnejšie následky (lebo spotrebiteľovi potom dodatočne aj tak na podklade rozhodnutia súdu vyhovie len v tom, čo mala urobiť už dávno). Táto stránka je však pri nedostatku tvrdení o predchádzajúcich výhradách spotrebiteľa adresovaných dodávateľovi (zodpovednej osobe), osobitne pri jeho zastúpení advokátom, tak ako tomu bolo aj v tomto prípade, oslabená, nakoľko negatívny prístup zodpovednej osoby, ak nevyhovie oprávneným požiadavkám spotrebiteľa zastúpeného advokátom, má svoj odraz aj v povinnosti nahradiť spotrebiteľovi jeho trovy právneho zastúpenia, a žiadne osobitné úsilie od spotrebiteľa spravidla nevyžaduje.

55. Vzhľadom na vyššie uvedené závery a všetky súdu známe okolnosti tohto prípadu, podľa ktorých bola žalobkyňa v súdnom konaní zastúpená advokátom, netvrdila, že by dodávateľa (zodpovednú osobu) pred súdnym konaním neúspešne upozornila na vytýkané nedostatky (porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi), žalobkyňa má so súdnym konaním skúsenosti (viac ako 70 samostatných súdnych konaní – vrátane najmenej 32 rôznych nárokov na primerané finančné zadosťučinenie), k požiadavke zadosťučinenia neuviedla žiadne negatívne dôsledky porušenia práva zo strany dodávateľa, prípadne súdneho konania súvisiaceho s porušením práva zo strany dodávateľa v okolnostiach tohto prípadu na jej súkromný či spoločenský život, a ani to, že by od žalovaného ešte pred podaním svojej žaloby niečo neúspešne žiadala alebo reklamovala, mal súd za to, že žalobkyňa (zastúpená advokátom) netvrdila a nepreukázala také okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie finančného zadosťučinenia v ňou požadovanej výške 2.985,37 Eur. Za primeranú výšku zadosťučinenia tak súd považoval základnú sumu maximálne 50,- Eur tak, ako ju v obdobných prípadoch priznáva aj Krajský súd v Prešove (napr. v rozsudku sp. zn. 9CoCsp/49/2020, 17CoCsp/32/2020), a v prevyšujúcej časti preto žalobu zamietol.

56. O náhrade trov konania súd rozhodoval v zmysle ust. § 262 ods. 1 CSP, podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

57. Žalobkyňa bola v konaní úspešná v časti o určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov, ktorú však súd považoval za právny základ uplatneného nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Formálny základ nároku bol tak daný, pričom výška prisúdenej sumy závisela od úvahy súdu, a preto súd vychádzal

zo záveru, že žalobkyňa bola v spore úspešná a z toho dôvodu jej súd priznal nárok na plnú náhradu trov konania (ktorých výška však bude vychádzať len z výšky prisúdenej istiny), hoci súd zastáva názor, že žalobkyni by náhrada trov konania spravodlivo (z dôvodov hodných osobitného zreteľa) ani patriť nemusela.

58. V súvislosti s úvahami o náhrade trov konania totiž súd pripomína, že súčasná právna úprava nemá ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 OSP (o možnosti modifikácie náhrady trov konania podľa pomeru úspechu vo veci a ich priznaním v celom rozsahu v prípade, ak výška plnenia závisela od úvahy súdu), a čiastočný úspech vo veci sa tak v zmysle ust. § 255 ods. 2 CSP má spravidla vždy prejavíť pomerným rozdelením náhrady trov konania (podľa pomeru úspechu vo veci). Ak sa však má pritom aj napriek tomu na daný prípad z nejakého dôvodu aplikovať obdobná norma ako bola uvedená v minulom ustanovení § 142 ods. 3 OSP, súd poukazuje tiež na to, že v uvedenom ustanovení bola stanovená len možnosť, a nie pravidlo (povinnosť) súdu priznať účastníkovi (vždy) plnú náhradu trov konania (porovnaj slová: „Aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ... ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu), pričom v danom prípade pre takýto postup nebol žiaden spravodlivý dôvod. V okolnostiach tohto prípadu totiž súd poukazuje na to, že žaloba žalobkyne bola jednak úplne „formulárová“ /viď § 257 CSP a primerane aj uznesenie NS SR, sp. zn. 6 MCdo 9/2013, podľa ktorého „trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných (skutkovo a právne takmer totožných) veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní, vyhotovených advokátom, mení len o aktualizáciu a individualizáciu tej – ktorej veci, nemožno považovať za trovy nevyhnutne (účelne) vynaložené na riadne uplatnenie alebo bránenie práva na súde.“/, žalobkyňa, zastúpená advokátom, bola úspešná len v malej časti, vo zvyšku bol jej nárok na primarané finančné zadosťučinenie (na základe ňou uvedených tvrdení) uplatnený v celkom zjavne neprimeranej výške (zodpovedajúcej spravidla až významným nemajetkovým újmam) a výrazne procesne úspešnejší tak bol žalovaný. Navyše žalobkyňa pred uplatnením tohto peňažného nároku na súde žalovaného na plnenie v zmysle ust. § 563 OZ ani len nevyzvala, v dôsledku čoho tak žalovaný (ohľadom požiadavky zaplatiť žalobkyni finančné zadosťučinenie - vzhľadom na predchádzajúcu chýbajúcu výzvu na plnenie) svojim správaním pred podaním žaloby ani nedal dôvod na podanie žaloby (nebol v omeškaní) a nemal reálnu možnosť spor odvrátiť (porovnaj aj bývalé ust. § 143 zák. č. 99/1963 Zb.), čo by nepochybne bolo možné hodnotiť ako tiež ako dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by žalobcovi trovy konania spojené s týmto konaním, s prihliadnutím na princíp všeobecnej spravodlivosti a rozumné usporiadanie procesných vzťahov strán sporu (článok 1, 2 CSP), patriť nemali.

59. Vzhľadom na v danom prípade pomerne nízku sumu náhrady trov konania a rozhodovaciu prax tunajšieho odvolacieho súdu, ktorý náhradu trov konania žalobcom aj v takých prípadoch priznáva, však súd napokon v záujme nepredlžovania tohto sporu žalobkyni ich náhradu priznal tak, ako je to uvedené v bode 57. tohto odôvodnenia.

60. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.